

"DEVLETE KARŞI HÜKÜMET"

Devrimci Aydınlik Dergisi, 18 Mayıs 1997

Yıldırım Koç

Sayın Bülent Ecevit şöyle bir saptama yapıyor: "Hükümet sanki devletle karşı karşıya. Cumhuriyet tarihinde ilk defa böyle bir şey yaşıyor. Çok ciddi bir bunalım." ¹

Sayın Ecevit'in saptaması son derece doğrudur. Türkiye'de önümüzdeki dönemdeki gelişmelere damgasını vuracak olan, bu çelişkidir. Sendikacılık hareketindeki gelişmeleri kavramada da bu çelişki önemlidir.

TÜRK-İŞ ve DİSK, 14 Mart 1997 günü TESK'le birlikte yaptıkları ortak açıklamada Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin temel niteliklerine birlikte sahip çıktılar.

HAK-İŞ de, 4 Şubat 1997 tarihinde TÜRK-İŞ, DİSK ve HAK-İŞ Genel Sekreterler açıklamasında ve 29 Nisan 1997 günü TÜRK-İŞ, DİSK, HAK-İŞ, KESK Genel Başkanlar açıklamasında Türkiye Cumhuriyeti'nin temel niteliklerini benimsediğini ifade etti. Tüzüğüne "cumhuriyet" ve "laiklik" kavramlarını koymamakta direnen HAK-İŞ'in bu tavrı olumlu bir adım olarak yorumlanmalıdır.

Türkiye Cumhuriyeti'nin bütünlüğü ve bağımsızlığı, demokratik ve laik sosyal hukuk devleti niteliği, çağdaşlaşma ülküsü, parlamenter demokrasi gibi anlayışlar günümüzde gerçekten ciddi bir tehdit altındadır. Hükümet, bu konudaki sorumluluklarını yerine getirmemektedir.

Sendikacılık hareketinde "Hükümetin adamı" olarak bilinen kişiler de, Türkiye Cumhuriyeti Devleti'nin bu temel niteliklerini koruma doğrultusunda bir çaba içinde değildir. Sendikacılık hareketini dar bir toplu sözleşme sendikacılığı anlayışı içine hapsetmek isteyenler, işçi sınıfına olduğu kadar, devletin temel niteliklerine de karşı bir tavır izlemektedir.

Sendikacılık hareketinde bugünkü kavga, "hükümetin adamı" ile Türkiye Cumhuriyeti'nin temel kazanımlarına sahip çıkanlar arasındadır. SSK Genel Kurulu tartışmalarını da, genel kurulu olağanüstü olarak toplama çabalarını da bu çerçevede değerlendirmek gerekir. Günümüz Türkiye'sinde "son analizde" yaklaşımlarıyla devlet tahlili yapmak yanlıştır. Bugünün görevi, demokratikleşmesi için mücadele ettiğimiz demokratik ve laik sosyal hukuk devletine ve Türkiye Cumhuriyeti'nin bütünlüğüne ve bağımsızlığına sahip çıkmaktır. İran'da Tudeh Partisi'nin düştüğü hatayı yineleme lüksümüz yoktur. Çok deneyimsiz ve güçsüz bir işçi sınıfının olduğu 1925 yılında Şeyh Sait'e karşı Cumhuriyet'in safında yer alanlar, bugün güçlü bir işçi sınıfıyla birlikte aynı safta belirleyici bir rol oynamaya çalışmalıdır.

Türkiye'de gerçekten ilginç bir saflaşma söz konusudur.

Bir tarafta, şeriatçılar, Kürt milliyetçileri ve İkinci Cumhuriyetçiler vardır; diğer tarafta, demokratik ve laik sosyal hukuk devletinden, Türkiye'nin bütünlüğü ve bağımsızlığından yana olanlar. 11 Mayıs 1997 günü Sultanahmet'teki mitingde yere serdiği Türk Bayrağı'nın üzerinde oturan şeriatçı, Hadep Kongresi'nde Türk Bayrağı'nı indiren kişi ve 1 Mayıs 1997'de Türk Bayrağı da taşıyan İşçi Partililere "solculuk" adına saldıranlar aynı cephededir.

Demokratik ve laik sosyal hukuk devletini, cumhuriyeti, ülkemizin bütünlüğünü ve bağımsızlığını savunanlar bu kavgadan galip çıkacaktır. Bu süreçte, sendikacılık hareketi "hükümet adamları"ndan temizlenecek, Türkiye'nin demokratikleşmesinin önünde yeni perspektifler açılacak ve olanaklar doğacaktır.

¹ Yavuz Donat, Milliyet, 15.5.1997.